

tus peccati, cùm ipse reditus peccati sit mor. malus, & peccamin. Confit. quia non potest peccatum semel efficaciter a peccatoris retractatum sub ratione culpa, & moralis, imputabilitatis redire, nisi opposito actu ab eodem retractetur prior peccati retractatio. Tandem, quia Deus de potentia absoluta nequit punire pena per peccatoris retractatio acceptetur, vel non acceptetur pro offensore, non pro alio; unde in hoc casu redit voluntaria pristina voluntate, quia primù fuit commissa quia pro solo tempore precedentis fuit acceptata, & non pro sequenti. Ad ultimum negatur consequentia, quia sola remissio absoluta repugnat revivificantibus penae propriè dicta, quia hæc supponit culpam. Pro resolutione difficultatis huius.

291 Quartò dicendum est, Deum de potentia absoluta posse ad certum tempus peccata dimittere, quo elapsò reditus rursus obligatio ad eandem peccatum independenter a novo peccato. Ita Doctor Lc. ar. 1, in fine, dum inquit, quod potest de potentia Dei absoluta peccatum idem numero redire, non solum in recidivante, sed in non recidivante; sequuntur Scotii psalm. & Amic. Lc. cum aliis Recentioribus. Et illa, quia nulla appetit repugnantiæ, ut non possit Deus statim gratiam infundere, ac proinde offendit condonare, & hominem in sui amicitiam recipere, & post aliquod tempus eadem gratiam ab eo subtrahere, non ob novum peccatum, sed in eodem præteritate offendere, non absolute, sed ad certum tempus condonare. Et in tali casu loquitur Doctor Lc. ut exponit Hinc, quando, scilicet talis remissio penæ est à Deo pro tempore aliquo determinato, ita ut pena non remitteretur absolute, & similiè per omni tempore, sed pro aliquo tantum, & revivisceret pro tempore sequenti; tunc enim ex parte tempore remissionis rediret pena etiam propter peccatum præteritum; in hoc non est repugnantia, quia dicitur, quia remissio penæ pro aliquo tempore tantum est beneficium collatum peccatori, & obligatio ad penam pro ali tempore, si supervenient, est ab offendente in quo etiam remaneret aliquod debitum incurriendi huiusmodi odium.

292 Confit. nam idem merita peccato mortificata non manent extincta; sed tantum sopita, & suspenda quoad iusti habent ad gloriam, quia manent cum obligatione reudeundi ad proprium Dominicum sub conditione, si condignam de peccato erigerit pénitentia; ergo pari modo in causa nostra, idem pénitentia peccata non manebunt exticta, sed tantum sopita, & su spesa quoad moralem imputabilitatem culpa, & reatus pena aeterna, quia manent cum obligatione reudeundi ad proprium authorum sub conditione, si iterum peccaverit. Tandem quod potest redire, non est in seipso destrutum, cùm impliceat, quod in seipso destrutum est, sed posse linea actione reproductive, ergo si peccatum præteritum potest redire quod antiquum culpam, & mortalem imputabilitatem abesse nova sui reproductione; nondum quod culpam destrutum est, ac proinde nec res ipsa diuina condonatione extinguit, sed tantum sopita, & suspenda, donec posita conditione posse auctorem suum inficere, & maculare.

Responsum. minime implicate, talem remissionem per modum conditionatum cum vera, & reali remissione commissi delicti, si rursus homo non peccaverit; nam experientia docet, post principem absolvere delinquentem à debito pena sub sua comminatione, vel conditione, quod si in consimile peccatum laborabat, fiat debitor utriusque penæ, præstitia, scilicet, & nova, cuius factus est reus ob novam culpam. Neque aliquid obstat, quia hæc sit adhuc vera, & realis remissio. Tum quia pro eo tempore, pro quo non peccaverit, non est talis ho nō dignus aeterna pena, ne Deus posset illum pro tempore aeterna pena condigne punire, alioquin faceret contraria dictum, quo illi pro eo tempore peccatum, & consequenter cum eo aeternam peccatum condonasset. Tum quia tali conditione executione mandata statim talis remissio conditionata transit in absolutione, unde si homini remittatur peccatum mortale sub sua conditione, & tempore illo intermedio moreretur; antequam in novum peccatum laboret, utique salvaretur; & si nullum aliud supponeretur habere impedimentum præter debitum contrahendi peccatoris peccata sub conditione, si iterum peccaverit statim ad Cœlum evolare; quare non obstante tali iure in Deo, & debito in homine sibi iustificato, vero & respiciat remitteret rotum peccatum pro eo tempore, quo servatur conditionis, sub qua remissum fuit peccatum, ut bene dicitur Amicus loc. cit.

293 Hinc patet rationes opposite sententia; Ad primā negatur maior, quod in eau peccata hoc modo condonata redirent sibi voluntate Dei, & non hominis, quia Deus in tali casu non esset causa reditus peccati per se in fluxu in peccatum, sed solum quatenus peccata non essent ab ipso ab soluta remissi, sed pro tali, & tanto tempore, mala non est, cum iure Deus posset illum absolvere non concedere, sicut ista potest omnino eam non concedere, & pro nullo tempore, cum enim remissio peccati fiat per infusum gratiae, talis remissio est gratuita, & ex Dei liberalitate procedens ex iustitia, quod nullum est ab solutum, quod ex hac sola Dei voluntate non absoluto peccatum remitteretur, sed tantum pro tempore determinato, ex elapsò peccatum pristinum rediret.

Ad Confit. negatur assumptum, quia peccatum in ratione offensæ, & iniurie contra Deum, sola peccatoris retractatione tolli nequit, sed præterea etiam à Deo remitti debet per gratias infusiones, unde sicut Deus etiam posita peccatoris retractatione potest illud non remittere, quia remissio talis gratia tuita est, ut modò diebamus, ita non efficitur confessionis.

Dicetus talis offendit greditculabis, debet redire, ut voluntaria ipsi peccatori, sed in tali casu voluntaria non efficit, nec nova voluntate prior em pénitentiam retractante; nec pristina voluntate, quia primo commissa fuit, quia hæc supponitur efficaciter retracta-

ta per contritionem.

Respo. talem retractationem peccatoris non meruit de condigno, & efficaciter peccati remissionem, sed tantum de congreuo, & insufficienter; & ideo quia hæc ratione ex sola voluntate pendet, ut peccatoris retractatio acceptetur, vel non acceptetur pro offensore, non pro alio; unde in hoc casu redit voluntaria pristina voluntate, quia primù fuit commissa quia pro solo tempore precedentis fuit acceptata, & non pro sequenti. Ad ultimum negatur consequentia, quia sola remissio absoluta repugnat revivificantibus debitis, & pñas, non autem remissio ad certum tempus limitata, nam tali tempore expirato potest redire debitum, & pena adhuc propter peccatum præteritum.

294 Poltemò contra principalem huius questionis resolutionem, quod de potentia Dei absoluta possit redire peccata jam remissa per subsequens peccatum, si nimis um caput absolute non remitteret, sed hab conditione, quod iterum homo non peccaret, arguit Adversarii. Primo quia implicat, Deum verè & recte offensam condonare, & nihilominus in eam ius odii, & indignantis sub conditione testinare; ergo huiusmodi in conditionata peccatorum remissio omnino implicat, sed absoluta esse debet, ut sit vera, & realis remissio; probatur a sumptum, quia tale ius impedit totalem, & amicabilem conversionem Dei ad peccatorum, cum totaliter, & amicabiliter ad alium converti est, non modò ullum odium, sed nec ius ullam ad odium contraria offendente sibi reservare, nemin hoc ipso, quod offendit, sibi reservatur, & non censetur offendit totaliter, & ex animo condonare, sed adhuc proper illam manere infensus, & aversus ab offendente, in quo etiam remaneret aliquod debitum incurriendi huiusmodi odium.

295 Confit. nam idem merita peccato mortificata non manent exticta; sed tantum sopita, & suspenda quoad iusti habent ad gloriam, quia manent cum obligatione reudeundi ad proprium Dominicum, & ergo pari modo in causa nostra, idem pénitentia peccata non manebunt exticta, sed tantum sopita, & su spesa quoad moralem imputabilitatem culpa, & reatus pena aeterna, quia manent cum obligatione reudeundi ad proprium authorum sub conditione, si iterum peccaverit. Tandem quod potest redire, non est in seipso destrutum, cùm impliceat, quod in seipso destrutum est, sed posse linea actione reproductive, ergo si peccatum præteritum potest redire quod antiquum culpam, & mortalem imputabilitatem abesse nova sui reproductione; nondum quod culpam destrutum est, ac proinde nec res ipsa diuina condonatione extinguit, sed tantum sopita, & suspenda, donec posita conditione posse auctorem suum inficere, & maculare.

Responsum. minime implicate, talem remissionem per modum conditionatum cum vera, & reali remissione commissi delicti, si rursus homo non peccaverit; nam experientia docet, post principem absolvere delinquentem à debito pena sub sua comminatione, vel conditione, quod si in consimile peccatum laborabat, fiat debitor utriusque penæ, præstitia, scilicet, & nova, cuius factus est reus ob novam culpam. Neque aliquid obstat, quia hæc sit adhuc vera, & realis remissio. Tum quia pro eo tempore, pro quo non peccaverit, non est talis ho nō dignus aeterna pena, ne Deus posset illum pro tempore aeterna pena condigne punire, alioquin faceret contraria dictum, quo illi pro eo tempore peccatum, & consequenter cum eo aeternam peccatum condonasset. Tum quia tali conditione executione mandata statim talis remissio conditionata transit in absolutione, unde si homini remittatur peccatum mortale sub sua conditione, & tempore illo intermedio moreretur; antequam in novum peccatum laboret, utique salvaretur; & si nullum aliud supponeretur habere impedimentum præter debitum contrahendi peccatoris peccata sub conditione, si iterum peccaverit statim ad Cœlum evolare; quare non obstante tali iure in Deo, & debito in homine sibi iustificato, vero & respiciat remitteret rotum peccatum pro eo tempore, quo servatur conditionis, sub qua remissum fuit peccatum, ut bene dicitur Amicus loc. cit.

296 Ad primum itaque argumentum negatur assumptum cum eodem, nam cum iuste, quod Deus fibi servat, ad pristinum odium contra peccatorum remissum sub conditione, si iterum peccaverit, non repugnat amicibilis eius conversione erga talis hominem; Neque cum debito in homine incurriendi idem odium Dei sub eadem conditione, si denudo peccaverit, repugnat perfecta sanctitas, & iniuria in eodem homine; nam ius illud, quod sibi Deus reservat, resumendi pristinum odium sub conditione, si homo iterum peccaverit, non est odium, ut supra dictum est, quod tantum pugna cum vero amore amicitiae; nec debitum incurriendi pristinum odium Dei sub eadem conditione si iterum peccaverit, est peccatum, tunc quia tale debitum a solo Deo imponeretur, tunc ita non efficitur confessionis.

Ad Confirmationem paritas illa ex revivificantia meritorum defumta potius nobis faveat, quia proinde ut sumus in huius affectu probatione, undē in eo casu eodē modo fieret reditus peccatorum iam

jam remissorum in recidivante, sicut modo fit reditus meritorum praecedentium in resurgentibus; & sicut modo gloria dicitur radicaliter manere in meritis peccato mortificatis, nō quod aliquid glorie vel iuris ad gloriam ex illis de presenti in peccatorē redit, sed quia sublato peccato ad pristinam gloriam statim illa reviviscit, & resurgentē a peccato ius cōfessum ad illam; ita in eo casu pristinum macula & ordinatio ad penam discessit radicaliter manere in peccato præteritū sub conditione tamē remissi, non quod aliquid illius de presenti derivetur in hominē sub tali cōditione absoluti, eumque moraliter inficiat; sed tantum quia posita cōditione statim revivescit, & in pristinum statum redit. Ad uitium, probat tantum; peccatum sub tali cōditione remissum non esse absolutum, & pro omni tempore destrutum, ita non amplius redire posse, quod gratia cōdicionis, non tamē probat, quod non fit destrutum pro rōto illo tempore, pro quo conditio servatur; nam sicut implicat, quod pro quo quis temporē, & omni cōditione seclusa, moraliter destruētur, cōfessor redigereat implicat, quod pro certo tempore, & sub certa cōditione moraliter destruētur, pro rōto tempore, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, in quantum tamen eadem de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo immediate institutum, definitum est in Concilio Constantiensi, Florentiensi, & Tridenti, l.c. 14.1. & can. 3, quam institutionem deducunt illi verbis, quæ dixit Christus Apostoli, l.c. 20. Accipite spiritum sanctum, quorum remissoris peccata, remittentes eis, & quorum restitutis cōtentia sunt, quod etiam auctoritas Scot. 4. d. 2. q. 1, ubi explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, in quantum tamen eadem de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, quānam ita hæc auctoritas Apostolus a Christo dimittendi peccata, inquit, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de cōfessione explicat, & tali cōditione servata, moraliter redire. Cōfessor ita potest inquit Amicus, ab ipso abſurdū peccatum tali modo remissum dici posse, & suspensum, & suspensum, non sicut penitus extinctum, eo quod non servata cōditione potest revivisceret, & in pristinum statum redire eodem prorsū modo, quo nunc deinceps de meritis peccatum mortificatis, non efficitur remissum, tunc etiam in pristinum statum redire, ut de c

in confessione, absolutionem vero esse illum complementum, sic enim loquitur D. Thom. q.4. ar.1 ad 2. *Complementum sacramenti exhibet Ministrorum penitentem absolvit*, & ita presertim discutitur Soto 4.d.14. q. 1. art. 1. Fundamentum corum est, quia hoc sacramentum est essentialiter penitentiae; penitentia formaliter in actibus penitentiae constituit absolutem vero, quia a sacerdote impenditur, non est actus penitentiae. Scotile vero e contrario dixerunt, hoc sacramentum precise in absolutione consistere, adhuc tamen illa tria, scilicet, contritionem, confessionem, & satisfactionem ex parte penitentis, non agimus de priori compositione, sed de posteriori; quod propterea motu duplice adhuc potest habere sensum: Primus est, quae sunt partes, ex quibus hoc sacramentum significatur, & efficientia hujus sacramenti ad conferendam gratiam in absolutione reperitur, & Ministrus hujus sacramenti est filius Minister, qui absolvit, non penitens, qui confitetur. Tertia tandem media, & communis Recentiorum sententia est, efficientiam sacramenti penitentiae in utroque consistere, scilicet, in absolutione, & in actibus penitentiae, quoniam fundamentum est, quia efficientia hujus sacramenti conflat ex materia, & forma, sicut est in exteriori, forma autem est absolute, materia vero auctus penitentis; At huc tamen postea disputant, pro quo ex predictis supponat in recto sacramentum penitentiae, an pro sola absolutione, an pro sola confessione, an potius pro omnibus illis equaliter.

300 Ex quibus confitat, ut dicebam, esse solum de modo loquendi, omnes enim in re convenienti, nempe ad perficiendum penitentia sacramentum illa omnia requiri, scilicet, contritionem, confessionem, satisfactionem, & absolutionem, & sine his perfici non posse; unde valde minor, nonnullos Scotti Adversarios adeo acriter illis loquendi modum reprehendunt, ut alii dicant cum Cajetan. q.90. ar.1. esse sententiam errorum, ali temperiam, & ali plurimum temerariam. Hoc plane evenit, quia aut extum Scotti non legerunt, sed feterunt in fide referentium, aut certe non intellexerunt, nam modus loquendi Scotti est omnino Catholicus, & Orthodoxus, ac conformis Patribus, & Conciliis, nam Trident. quoque 14. cap. 3. ait, vim hujus sacramentorum praecipue in verbis illis forma: itam est: *Ego te absolvō*, &c. & quasi materiam eius esse penitentis auctus, contritionem, confessionem, & satisfactionem, quod repetit can. ubi patet, non appellare auctus penitentis materiali, vel partem materiali hujus sacramentorum simpliciter, & absoluere, sed can particula diminuente quaque, quia erat modo ante locutum erat Conc. Flor. in decreto Eugenii. Et explicant ibidem, quia sensu, & qua ratione auctus penitentis dici possunt, ac debent partes hujus sacramenta sic fit, *Iam autem quasi materia huius sacramenti auctus penitentis auctus, nempe contritus, confessio, & satisfatio, qui quatenus in penitente ad integratem sacramentum ad plenam que, & perfectam peccatorum remissionem ex iniunctione requiriuntur, sua ratione partes penitentiae dicuntur;* et igitur ratione ait, Concil. actu penitentis dici posse, ac debere partes sacramenti, & quatenus in penitente requiruntur ad integratem sacramentum, & ad plenam, ac perfectam peccatorum remissionem. At hoc ipsum est, quod conceperis, & sonatibus verbis Scott. dixit 4.d.14. q.1. quamvis enim ibi docet, auctus penitentis non esse partes penitentiae secundum id, quod importat in recto, & sicut a se definit, fuerit dīsp. 14. q.4. quod est *absolutio hominis penitentis auctus verbis &c.* juxta doctrinam ejusdem Trid. loc. cit. ubi ait, vim hujus sacramenti praecipue in illis formis: itam est: *Ego te absolvō*, statim tamen postea docet, illa tria necessaria, & simpliciter requiri ad sacramentum penitentiae, vel prativa, vel sequentia, & consequenter concedit, in hoc sensu dici posse partes penitentiae, juxta doctrinam Trid. allatum, dicit, haec praescrivatione dici posse partes penitentiae, quatenus simpliciter, & necesse fari requiruntur ad illud perficiendum, & in hoc sensu dīsp. 4. d. 17. q. 2m. R. confessionem vocat secundum penitentiae partem supponens contritionem, vel atritionem in eodem sensu esse primam; & sic etiam loquitur dīsp. 4. q. 5. D. & dīsp. 22. q. 1. S. & alibi frequenter, indebat, immixtio Doct. nostri ad Adversarios calumniam in hoc punto de potestate penitentiae; Ut autem adhuc exprefius pateat mens Doctoris, & quomodo in hoc puncto sit loquendum, & explicandum est sequentibus articulis, quo sensu non solum ab soluto, sed etiam auctus penitentis partes dici possint hujus sacramenti; & quoniam importetur principaliter, & in recto.

ARTICULUS PRIMUS.

In quo confusat essentia sacramenti Penitentie, ubi de partibus eius.

401 Pro resolutione hujus questionis recolendum est ex dictis dīsp. 1. de sacramentis in genere q. 3. ab initio, duplum in sacramentis nova legis compositionem considerari posse ex Scotto 4.d.3. q. 2. & Hic primus, prima est ex signo, & significacione, quam Recentiores sacramentaliter appellant, & sic ex rebus, & verbis, tanquam ex subiecto, & significacione sacramentali, tanquam forma; in omni enim sacramento inventitur id, quod affinitutem ad significandam gratiam, & ipsa significatio, seu intitulus, & potest significativa, & in hoc sensu in omnibus sacramentis, ac etiam in isto Penitentiae, significatio est forma, reliqua vero omnia, etiam ab soluto ipsa in propositione sunt materia, qui ea omnia as-

sumpta sunt, & instituta ad gratia significandam. Secunda vero comppositio in ipsa materia significare considerari potest, quod propter deficitum materialis, sicut ex rebus, & verbis, & ad sacramentale praesupponitur, & fit ex illis: natus tanquam ex materia, & forma, & in hoc sacramento ex actibus penitentis tanquam ex materia, & ex verbis Sacerdotis, tanquam forma, quia autem est materia res peccati alterius forme ulterioris, quae est gratia significatio, quia sacramentum quilibet pro formaliter importat; In propositione igitur, quando queruntur partes penitentiae, non agimus de priori compositione, sed de posteriori; quod propterea motu duplice adhuc potest habere sensum: Primus est, quae sunt partes, ex quibus hoc sacramentum adequate sumpta in ratione sacramentorum componitur; ut nota in recto significatur, sive in oblique non enim reputatur, ut nota in Lugo dīsp. 12. seī. 2. aliquam esse partem alicuius concreti, quae tamē illud non significatur in recto, omnes enim cœcedunt album, v.g. dicere formam in subiecto, vel subjectum cum forma, adeo ut utique pars intrinsecus sita concreta, una tamen importetur in recto, & aliud in oblique, sive hoc sit forma, sive subiectum juxta opinionem diversitatis; in hoc igitur sensu queri potest de partibus intrinsecis hujus sacramenti, quae sunt una in partetur in recto, & alia in oblique; Alter sensus questionis est, esse potest, supposito, quod sacramentum penitentiae plures habent partes, in sensu ja declarato, pro quo supponatur in recto, an pro sola absolutione, pro sola cofessione, an pro omnibus illis equaliter. Neque unus sensus cui alio est cōfundendus, ut faciunt Poncii, Hugues, & alii Scotti, qui hanc questionem propinquentes de partibus sacramentorum penitentiae, pro ejus resolutione dicunt, hoc sacramentum non includere intrinsecam, tanquam parvam etiam materiali, nullum autem penitentem, nec dicere ultum ex illis in recto, sed solam absolutionem Sacerdotis, exterum autem requiritur in oblique. Non inquam, sic respondendo plene satiscit presenti questione, hoc enim in sensu plenarie ex Adversario concedunt, quod sola absolutione importetur in recto, sed adhuc concedunt etiam, penitentis actus esse partem hujus sacramentorum intrinsecam, licet in oblique tamē significatur, eu modo, quo subiectum est pars intrinsecus alicuius concerti, verbi gratia, alibi, & sola albedo importetur in recto, iuxta autem in oblique, & pro connotato; In primo igitur sensu questionis agitabimini in hoc articulo, in secundo vero sensu disputationis in sequentibus ad pleniorum rei explicacionem.

302 Primo itaque dicendum est, absolutionem esse partem hujus sacramentorum intrinsecam, & essentialiem. Hac conclusio est Scotti loc. cit. & communis in Schola, non potest, Thomistas per prima opinionem citatos id voluisse negare, sed solus significare, quod hoc sacramentum non supponat in recto pro absolutione, sed tantum pro actibus penitentiae, eo quod appellatur nomine penitentiae; Primum probari potest ex Trid. cit. dīsp. 14. c. 3. ubi ait, vim hujus sacramentorum praecipue in illis formis: itam est, *Ego te absolvō*, &c. & absoluto enim est id, quod potissimum significat, & operatur remissionem peccatorum; ergo potest ex pars potissima, & principali hujus sacramentorum, ut sacramentum est.

Conferatur, quia potest omnibus aliis, & sola deficiente absolu-

tio, non datur sacramenti penitentiae, ergo absolutione est aliquid intrinsecum completem, & componentem tota sacramentum. Tandem probatur ea communis ratione, quia forma est praecipua pars in omni composto, five naturali, five artificiali, five morali, sed ab absolutione, seu verba absolutionis sunt forma hujus sacramentorum ex Trid. loc. cit. ergo &c. Neque obstat fundamentum propriam prima opinionem adductum hoc appellari penitentiae, atque id est solum in actibus penitentiae consideratur, fatus enim incomperit est, sacramentum nominem interdum ab aliqua ejus parte defini, sic baptismus a sola abolutione non inaturat, quia est materia, similiter, & Confirmitas dicit, id est soler Christus ab altera parte, sic etiam extrema unctio a sola materia denominatur, itaque argumentum concludit solum, hoc sacramentum esse penitentiae ratione alicius fuit pars essentialis, prater quam absolutionem quoque includit, tanquam pars etiam magis principalis, & quod est auctus penitentiae, talum defensum denominatione, non autem quod illi solum est hujus penitentiae, sicut licet fine abolutione non daretur sacramentum baptismi, nec tale dicetur, non proinde ab ultimo est tota ejus essentia, & ita est etiam de Confirmatione, & extrema Unctione. Praterquam quod hoc sacramentum non tantum dicitur Penitentiae, sed etiam interdum appellatur sacramentum reconciliationis ab effectu, interdum absolutionis a forma, & interdum confessionis a notiori parte materia.

303 Secundum dicendum est, actus etiam penitentis esse partem materiali intrinsecam hujus sacramenti adaequate considerati, & sumptu pro aggregato ex rebus, & verbis, quod est proximum, & ad aquatum fundatum significacionis sacramentalis. Conclusio est fit contra Fabrum, Aret. Hiribarrem, & alios Scottistas afferentes, res, & verba non semper concurrent, ut partes intrinsecas sacramentum, seu fundamentum significacionis sacramentalis, non quaque talis significatio fundatur supra totum compositum ex materia, & forma, scilicet ex rebus, & verbis, ut in Baptismate, Confirmatione, & extrema Unctione; interdum supra solam materiam, ut in Eucharistia tandem supra solam formam, nempe supra sola verba, ut in hoc sacramento Penitentiae, in qua materia solū cōcurrunt, ut quid-

prærequisitum. Hac tamen doctrina à nobis rejecta fuit 1. cōsiderat, de sacramentis in genere q. 3. a. 1. ex Scotto 4.d.8. q. 1. sub H. ubi de sacramento Eucharistie loquens inquit, quod non est hic aliud, tanquam forma, sicut est in aliis, quia itud est permanentis, & id est non possunt aliqua verba ad ejus existentiam pertinere; & in quounque alio factamento, ita Eucharistia excepto, inquit, distinguunt materialiter, & formam, & signum sensibile dicit esse materiali, verba vero formam; Ex quo Doctoris discursu ibi deducimus, ipsum concedere, in quounque alio factamento præter Eucharistiam, quod modum permanentis habet, fundatum signi effectu, & verba, & utraque ad existentiam sacramenti pertinere, ut ejus partes intrinsecus; & hanc quoque opinionem, ut magis deinde Doctoris tenet Brancusii cu[m] aliis Scottis de sacramentis in genere art. 2. & rursum dīsp. 1. 5. de Penitentia, sacramentum art. 1.

Et hoc etiam deducitur ex eisdem locis, ex quibus Scotiste illi oppositum colliguntur in qua dīsp. 16. q. 4. sacramentum penitentiae ab absolute dicatur, sive ab solutione, propter quod velle videatur, quod solus ab soluto sit integrum fundatum significacionis sacramentalis, & actus penitentis sint quid prærequisitum, hac tamen mens ejus non est, ut etiam Faber ipse in dīsp. o.c.p. 2. quis penitentiam sacramentum definit, atque id est *absolutio hominis penitentis*, &c. unde actus penitentis quoque agnoscit esse partem iustus sacramenti, & cum ab solutione constituite integrum in fundatum relationis signi. Idem etiam colligi potest ex dīsp. 16. q. 1. Et ubi licet, loquendo de hoc sacramento secundum id, quod dicit in recto, docet esse ab solutionem, & secundum definitionem traditam dīsp. 14. q. 4. dīsp. 1. actus penitentis non est ea pars hujus sacramentorum, quia considerat illud secundum id, quod importat in recto subdit, tamē actus penitentis esse simpliciter necessarius, quia etiam ratione dīsp. 17. q. 9. n. 1. R. contentionem, & confessionem partes penitentiae appellat, & hoc idem tenet etiam Ferchius in Epist. lib. 4.d. 16. q. 9. n. 1. de mente Doctoris.

304 Probatur etiam assertio ex Trid. dīsp. 14. cit. cap. 3. ubi dicit, quod sunt quasi materia hujus sacramentorum, p̄fus penitentis actus, qui quatenus in penitente ad integratorem sacramentum plenam, & perfectam peccatorum remissionem ex divina institutione requiruntur, hanc ratione penitentiae partes dicuntur; Quae quidem Concilii verba licet etiam salvati possint sufficienter per aliud dicendi modum Scottistarum, qui dicunt, significatio sacramentorum penitentiae supra solum formam fundari, nempe supra solis verbis ab solutione, materiali vero seū auctus penitentis esse necessaria circumstantiam ad istud fundamentum, ut relationem signi fundare possit. Nihilominus iuxta nostrum dīcendi modum melius Salvator Concilii auditorias, appellatas auctus penitentis partes penitentiae, & non tantum circumstantiam, & melius etiam salvator communitum ex Floretone deducit, omnia nova legis sacramentum, præceptum quæ consitunt in usu rebus, & verbis confiteat, tanquam ex materia, & formae ex professo documentis dīsp. 1. cit. q. 1. art. 1.

Confitetur, quia forma absolutionis habet vetam rationem formæ in genere mortis, & scilicet rationem determinantis, & sufficientis suo modo inforamtans; ergo debet etiam necessari correspondere in eodem genere aliqua materia per medium determinabilis, & perfectibilis, hanc enim sunt correlativa; hac autem materia per verba ab solutione determinabilis, & perfectibilis aliud comodiū statu nequit, quam ipsius penitentis auctus. Denique sicut in Baptismo, v.g. non sola verba Minister, sed etiam absolutione in ipso fieri contineat, & sic in aliis, ita etiam non sola verba ab solutione, sed confessione quae supra quam ab soluto cōducit, includitur in hoc sacramentum, hoc totum ex utraque parte compositum fundat integrum, & totale significacionem sacramentalem, ut Christo instituta Christus enim non solam absolutionem, sed etiam actus penitentis instituit, ut eadem omnium potissimum penetret gratia, & ideo omnia hanc dicendum signum efficacis, & causa moralis gratiae, & id est remissio peccatorum, licet unum eorum sit causa magis principialis, & alia ministris. Ex quo tandem patet fundamentum secundum sententiam ab initio questionis relate n. 30, non subsister, quod dicendum est secundum effectum, qui est remissio penitentis temporis, & effectu partem essentialium, quia quando inungit satisfactio, interdum solit post absolutionem imponit, & tunc in puncto absolutionis iam perfecta erat essentialia sacramenti, & gratia iustificationis collata; & executo satisfactio in puncto iuncte consequitur alia tempore post sacramentum, atque ex impotentia vel etiam ex negligencia culpabilis non adimplatur, ad huc ratum permanet sacramentum.

Affit, vero, ex satisfactio hujus sacramentum partem integralem, quia licet ad primum ejus effectum, qui est culpa remissio, necessaria non sit cum remissio culpa, & satisfactio non depedit, & confirmatur tamen secundum effectum, qui est remissio penitentis temporis, & effectu partem essentialium, scilicet in sufficiencia hujus sacramentum, & effectu Confessio, & cōfirmitas. Tum quia Concil. Trid. dīsp. 14. cap. 3. dicit indifferenter, actus penitentis esse hujus sacramentum materiali, ergo de omnibus ideem est dicendum, alioquin posset quis dicere, neque confessionem esse partem, vel materiali hujus sacramentum. Tum quia materia composta non est pars integralis, sed essentialis; at satisfactio cum materia computatur, ergo &c. Tum tandem, quia ita est necessaria satisfactio, ut si penitentis haberet voluntatem, vel contrarialem, vel negativam, satisfactio in hoc scilicet, vel in futuro, inserviet fieri sacramentum, ergo ex pars essentialis, & non integralis tantum. Pro resolutione hujus difficultatis.

305 Sed falsum est, hoc sacramentum in sententia Iudicis datur, & præcisè constat, licet enim in ea principaliter constat, adhuc tamen cōsiderat etiam in defensione, & accusatione delicti est enim iudicium absolutorum, & reconciliatum peccatoris cu Deo; Et quamvis penitens sit reus, non iudex, adhuc tamen cōsiderat, & ipse ad suam dimensionem dispositivè, & meritorie decogruo, unde tamē actus penitentis, quād absolute sacramentaliter operatur, quia Christus non solam absolutionem, sed etiam auctus penitentis instituit in alio factamento præter Eucharistiam, quod modum permanentis habet, fundatum signi effectu, & verba, & utraque ad existentiam sacramenti pertinere, ut ejus partes intrinsecus; & hanc quoque opinionem, ut magis deinde Doctoris tenet Brancusii cu[m] aliis Scottis de sacramentis in genere art. 2. & rursum dīsp. 1. 5. de Penitentia, sacramentum art. 1.

Mel. in Quart Sentent.

faciendo sit pars essentialis sacramenti; in te autem exhibita, sive executio eiusdem sit tantum pars integralis. Et quidem quod contritio spectet ad materiam essentialen hujus sacramenti ex eo parte, quia quando absolutè loquendo Confessio dicitur hujus sacramenti materia, intelligitur confessio dolorosa, quia sit cum peccatorum detectione, & ideo haec tanquam una ad eam materia assignatur, nam sine hac confessio non haberet veram rationem accusationis sui ipsius, sed est folium historiae quadam narratio, vel similitudine quedam accusatio, unde illa actio non haberet veram rationem judicii.

Ium quia ad hoc sacramentum est necessaria accusatio sui, & talis, quia tendat ad reconciliationem cum Deo, nam hoc iudicium per se primò infuscum est ad recollectionem peccatorum cum Deo ut autem ad reconciliationem tendat accusatio, necessario requiritur, ut sit signum interioris penitentie; nam etiam ipsa ipsa documenta natura, ut delicti venientia a penitentibus imputare possint, sacramentum suum cum offensione penitentie agnoscunt; Et licet contrito non sit in seipso immediate sensibilis, manifestatur tamen, & sit sensibilis per confessionem, sicut anima secundum se non apparet, sed per externam corporis motilam, & hoc sufficit ut ad sacramentum essentiam concurreat posse, & ut pars ejus dicatur; sicut in Eucharistia corpus Christi est pars principialis illius sacramentum in multorum sententiis, & tamen secundum se non est sensibile, sed per species panis, & verba consecrationis, & in Sacramento Matrimonii confessus conjugum est de ipsis essentiis quamvis non sit sensibilis per se, sed tantum per signa externa.

308. Deinde quod satisfactione in voto, seu propositum saltem implicatum satisfaciendi in vindictam peccati commissi fit pars essentialis hujus sacramenti deductus ex Scoti*c. 14. art. 1.* E. ubi sit, quod dum perficitur sacramentum penitentie per absolutionem, debet penitens habere votum satisfactionis, & hoc modo satisfactione dicitur concurrere tunc ad perficiendum sacramentum, qui enim contritus, vel atritus constitutus, habet etiam votum, & propositum satisfaciendi id est solvendi penam post absolutionem relinquenda non est peccator tale propositum non habere factum implicitum, sed habere voluntatem contritam, vel negativam, sacramentum non conficeretur, ergo in hoc sensu pars ejus essentialiter confiteretur, nam judicialis absolutione essentialiter dicit accusationem delicti, & unum propositum exequendi penam a Juree infigendam, & ipsam Iudicis sententiam, & in hoc sensu Brancutus *loc. cit.* tenet satisfactionem quoque esse patrem essentiale in hujus sacramentis, & non tantum integralem, quod etiam docet Amicus *disp. 10. sect. 1. art. 89.*

Tandem quod satisfactione in re exhibita non fit pars essentialis, sed tantum integralis, patet ex rationibus adductis a Recencionibus ecclesiasticis, qui enim perfecta est essentia sacramenti, & collata justificationis gratia esse executionem in satisfactione in iunctas, ideo satisfactione ipsa exhibita pars essentialis sacramenti confiteri non debet sed tantum integralis, quia licet ad primum, & precipuum ejus effectum non sit necessaria, scilicet ad remissionem culpe, cum haec a satisfactione ipsa exhibita non dependeat, & conductus tamen ad secundum effectum, scilicet ad remissionem penae temporalis, & ideo satisfactione si sumpta dicitur tantum pars integralis, quia sine ipso constaret utique efficiat alterum sacramentum, sed veluti nullius, sicut se habet homo ex anima, & corpore essentialiter constans, de ficiens tamen brachis, aut alia parte ex illis, quia dicuntur integralis, quia hoc sacramentum non solum est signum, & causa remissionis culpe, sed etiam poena relata ex peccato, cum hoc tamen distingue, quod primo, & essentialiter constituitur per rationem signi practice significantis remissionem peccati, secundario autem remissionem penae temporalis, & ideo satisfactione deficiente licet adhuc in sua essentia constitutum remaneat ob remissionem peccati vel ipsius obtentam, remanent tamen velut nullum, quia non est signum, & causa remissionis penae temporalis post remissionem peccati adhuc remanens.

309. Quartus tandem ex dictis concludendum est, sacramentum penitentie essentialiter constare contritione, confessione, & propria falete implicito satisfaciendi, tanquam materia, & absolutione iuridica Ministrorum, tanquam forma. Ratio est, quia primarius, & adequate conceptus hujus sacramenti totaliter, & adequate considerando modo superioris explicato est, et signum efficacis gratie reconciliativi peccatoris cum Deo per modum iudicij absolutionis, ut omnes concedunt, sed hic conceptus non salvatur sine omnibus enumeratis, scilicet, fine contritione, confessione, & satisfactione in voto, seu proposito satisfaciendi ex parte penitentis, & absolutione iuridica ex parte Ministrorum, ergo &c. Minor probatur, nam iuridicalis absolutione essentialiter dicit, & importat accusationem delicti cum proposito exequendi penam a Juree infigendam, & ipsam Iudicis sententiam, ut supra dicebamus, quatenus autem est sifugium gratiae cum Deo reconciliative ne esset, si non supponit contritionem ex parte reconciliandi, sine qua perfecta reconciliatio intellectu inequitat pater ex probatione prima partis asserti precedet, at pro substantio, seu fundamento, ac materiali confirmatione plura includit, scilicet, res, & verba, ut de quolibet sacramento dicitur Doctor *loc. cit. 14. art. 2.* & nos iam statutum *dis. 10. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.*

Resp. sacramentum penitentie pro formalis, & metaphysice in sententia utique esse ens physice simplex, ut dicit illam signi relationem, at pro substantio, seu fundamento, ac materiali confirmatione plura includit, scilicet, res, & verba, ut de quolibet sacramento dicitur Doctor *loc. cit. 14. art. 2.* & nos iam statutum *dis. 10. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.*

Ad

tida absolutione, tanquam forma ex parte Ministri, ut benedicitur Amicus *lo. c. 1.*

Confirmatur, quia nihil obstat, quin omnia predicta dicantur, partes essentialis hujus sacramenti adequate accepti pro aggregatis iam explicato, quod est proximum fundamentum significacionis sacramentalis, vel enim obstat, quia sunt res diversi generis, & non componunt aliquod per se unum, cum non habeant per modum per se actus, & per potentiam vel quia non omnia importantur equaliter per concretum sacramenti, sed unum in recto, & aliud in obliquo, sed prius non obstat, sed enim ipsum, quin dicuntur partes essentialis entis per se metaphysice, & logicè, ut praeter hoc esse essentialia, datur aliis etiam modis essendi tale, nam omne accidentis concurrentes cum substantia ad totum accidentem constitutendum dicitur essentialia toti, cum non minus ad illud requiratur unum, quam aliud; Neque secundum obstat, quia ut dictum est ab initio articuli, non repugnat, aliquam esse partem aliquam concreta, quia tam in illud non significetur in recto, sed tantum in obliquo, ut pater de albo, cuius pars incisa est tam in albo, quam subiectum, etio in unum importetur in recto, & aliud in obliquo; ergo etiam in propositione non obstat, quin actus penitentis, & absolutionis dicantur partes essentialis hujus sacramenti.

310. Dicentes repugnare, duas esse partes aliquis compotiti essentialis, quarum una importetur in recto, & alia in obliquo, si enim ambe ad effectum rei spectant, ab ergo etiam in recto importari debent, nam qui importantur in obliquo tantum, non pertinet per se ad effectum, & ratione rei definibili, sed soli tanquam addimenta, si ergo actus penitentis etiam sunt partes hujus sacramenti essentialis, & ad eum essentialiter spectant, ipsi quoque in recto importari debent, sicut absolutionis, & non tantum in obliquo, & pro connotato, quod si in obliquo tantum importentur, ut postea dicimus, iam eo ipso ad debet penitens habere votum satisfactionis, & hoc modo satisfactione dicitur concurrere tunc ad perficiendum sacramentum, qui enim contritus, vel atritus constitutus, habet etiam votum, & propositum satisfactionis, id est solvendi penam post absolutionem relinquenda non est peccator tale propositum non habere factum implicitum, sed habere voluntatem contritam, vel negativam, sacramentum non conficeretur, ergo in hoc sensu pars ejus essentialiter confiteretur, nam judicialis absolutione essentialiter dicit accusationem delicti, & unum propositum exequendi penam a Juree infigendam, & ipsam Iudicis sententiam, & in hoc sensu Brancutus *loc. cit.* tenet satisfactionem quoque esse patrem essentiale in hujus sacramentis, & non tantum integralem, quod etiam docet Amicus *disp. 10. sect. 1. art. 89.*

311. Secundum argumentum, quia Concilium actus penitentis quasi materiam in hoc sacramento, quia in aliis sacramentis materia est aliud sensibile, & tangibile corpus, sive eius applicatio, ut aqua, & ablutione, oleum, & unctio, in hoc autem non est aliis materia corpore, sed solum humana locutio, ita Concilium explicat Catechismus de sacramento penitentie n. 14. loquitor etiam Cone. cum tali limitatione, quia ibi cum confessione contritionem quoque & satisfactionem coniungit, satisfactione autem in re exhibita non est propriæ & essentialiter materia, ut dictum est, & contrito non nisi mediante confessione fit per accidens sensibilis, & denique sic loquitor, ut innuat, etiam communem modum loquendi Scot. de partibus penitentis, ut postea isti modi defendi, ut diximus ab initio qualiter.

312. Secundo argumentum, quia Concilium *Trid. 14. cap. 3.* essentiam hujus sacramentum potissimum in absolutione constituit, cum inquit, *vim & efficaciam huius sacramentum praecepit sicut esse in absolutione, & sic etiam loquuntur Cone. Colon. c. 3.* *Penitentia, quantum sacramentum, potissimum in absolutione constituit; ergo non in aliis sensibilis penitentis.* Contra quia in aliis sacramentis actus illius, qui iactantur recipit, non sicut pars sacramenti v.g. in Ordinatione acceptio libri, quem Episcopos tradit, quatenus te tenet ex parte ordinandi, non est pars sacramenti, sed traditio, quatenus se habet ex parte ordinantis, & sic de aliis; ergo neque in hoc sacramento debent actus penitentis assignari pro materia. Tandem ut partes componant totum, aliquam requirunt coniunctionem, sed contrito, confessione, & absolutione nulla requiriunt coniunctionem, nam contrito procedere potest confessionem, & confessio multo tempore potest precedere absolutionem, ergo &c.

313. Respondeo, quia Concilium, vim huius sacramenti praecepit in absolutione constitutum, non negavit, non potius eo ipso indicavit, in aliis etiam partibus itam esse effectum huius sacramenti, licet non ita praecepit, ut etiam explicandum est Conc. Colon. c. 3. *dictum potissimum in ea situ est hoc sacramentum.* Ad Confirmationem negatur consequentia, & disparitas pretendit alicuius de iure inquit, in hoc sacramento concurrent actus, ut partes sacramentum, alius vero non, ut pater in Baptismo ubi dispositiones homini baptizandi non dicuntur constitutus est Baptismi; Unde non est ut tantum vim faciat in hac partite *Hilarius 4. 14. 9. 9.* & falsum enim ibi potius, dum inquit, contritione non requiri altera ad penitentiam, quam ad Baptismum peccatoris adulati, falsum, in quantum est, quia Christus in hoc sacramento institutus, ut actus penitentis concurrat per modum partis illius, non sic in Baptismo actus adulti baptizandi, Christus enim non solum absolucionem, sed etiam actus penitentis institutus, ut ad eum omnium positionem ponenter gratias, & peccata remitterentur, ut colligatur ex 1. Jo. 1. *Si confiteritur alterum peccata nostra, habebis eff. & influsum remittat nobis peccata, & mox nos ab omni iniuritate.* Ad ultimum negatur minor, sicut enim inter illas partes coniunctionis moralis, qualis inter accusationem rei, & Iudicis sententiam intercederet, potest, quemadmodum de matrimonio constat, in quo consensus unus confensus alterius multo tempore procedere potest, ut enim dictum est *dis. 1. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.* & *14. 10.* cum hec sint compita mortalium, mortalem tantum, & non physicam requirunt coniunctionem, quanta scilicet sufficit ad mortalium contactum, & iudicium salvandum.

314. Tertio obiciunt, quia Sacramentum penitentie est ab iure hominis penitentia facta legitime Sacerdotis, sed neque contrito, neque confessio, neque satisfactione sunt partes hujus absolutionis, ergo & probatur minor, contra dictio ista est *art. 1. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.* & *14. 10.* cum hec sint compita mortalium, mortalium tantum, & non physicam requirunt coniunctionem, quanta scilicet sufficit ad mortalium contactum, & iudicium salvandum.

Ad Confessio constat ex dictis n. 31. falsum esse, sacramentum hoc in sola Iudicis sententia precisè confitetur, & in sola absolutione, quia non quemcumque absolutione sufficit ad remittendam peccata, sed debet esse absolutione peccati, per confessionem doloris sibi explicata, iam autem in hoc ipso includitur confessio, & dolor, tanquam partes sacramenti intrinsecum, nam includit absolutionem, non quemcumque, sed a peccato per confessionem dolorosam explicata, absolutione autem illa, prout talis, confititur formaliter ab ipsa confessio, & dolore precedente, nam ab illis formaliter habet, quod denominatur absolutione peccati cum dolore confessu, quare si absolutione prout sic denominata hoc sacramentum constituit, necesse est, quod etiam ad talen constitutionem concurrant illa, à quibus formaliter talis illa absolutione denominatur, sicut ratione Scot. diff. 14. 9. dicitur *huc sacramentum quod sit absolutione hominis penitentis,* per quod innuit, etiam actus penitentis falso in obliquo ad eius constitutionem concurrere.

Ad ultimum, vocat Concilium actus penitentis quasi materiam in hoc sacramento, quia in aliis sacramentis materia est aliud sensibile, & tangibile corpus, sive eius applicatio, ut aqua, & ablutione, oleum, & unctio, in hoc autem non est aliis materia corpore, sed solum humana locutio, ita Concilium explicat Catechismus de sacramento penitentie n. 14. loquitor etiam Cone. cum tali limitatione, quia ibi cum confessione contritionem quoque & satisfactionem coniungit, satisfactione autem in re exhibita non est propriæ & essentialiter materia, ut dictum est, & contrito non nisi mediante confessione fit per accidens sensibilis, & denique sic loquitor, ut innuat, etiam communem modum loquendi Scot. de partibus penitentis, ut postea isti modi defendi, ut diximus ab initio qualiter.

315. Quarto argumentum ex absurdissimum si ista tria essent partes sacramenti penitentis, sequeretur, non solum Sacerdotem, sed etiam penitentem esse huius Sacram. Ministrum, quia causat contritionem, confessionem, & satisfactionem. Deinde quod ipse penitentis causat in se gratiam, & liberationem a culpa, quia ponet partis licet id, quod causat gratiam sacram, atque ea in ratione poterit dici scilicet absolutione, non enim aliud est absolvere, nisi anterior vincula peccatorum, quod sit causando gratiam, quia peccata expellit. Tandem, quia si actus penitentis operantur sacramentaliter, gratiam causando partialiter cum ab absolutione, tunc cum efficiunt ex opere operato, cum hinc sit modus causandi sacramentum; hoc autem falsum est, quia cum ipsi concurrant tantum per modum moralis dispositionis, & meriti de congruo, nequint aliquid efficiere, nisi ex opere operantur.

316. Respondo, consequentia, quia contrito, & confessio instantium conferit ad huius sacramentum efficaciam, in quantum sufficit absolutione Sacerdotis, ut dictum est n. 31. *in fine.* & penitentis licet peccata deferat, non tamen ea absolvit, in quo actu proprio constituit ministrum, & iudicium suum iudex est ille solum, qui sententiam proficit, licet etiam in ipso humano iudicio alta quoque operationes, ac personam substantialiter interveniant. Ad 2. patet ex dictis ibidem, penitentis dici posse partialiter in se graciem causat, quatenus actus eius solum cum absolutione Sacerdotis sunt a Deo absolviti, & instituti in parte cause mortis gratias, & remissionis peccatorum, quia ratione magis propriæ dicti debet, non penitentem, sed etiam actus penitentis institutus, ut ad eum omnium positionem ponenter gratias, & peccata remitterentur, ut colligatur ex 1. Jo. 1. *Si confiteritur alterum peccata nostra, habebis eff. & influsum remittat nobis peccata, & mox nos ab omni iniuritate.* Ad ultimum negatur minor, sicut enim inter illas partes coniunctionis moralis, qualis inter accusationem rei, & Iudicis sententiam intercederet, potest, quemadmodum de matrimonio constat, in quo consensus unus confensus alterius multo tempore procedere potest, ut enim dictum est *dis. 1. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.* & *14. 10.* cum hec sint compita mortalium, mortalium tantum, & non physicam requirunt coniunctionem, quanta scilicet sufficit ad mortalium contactum, & iudicium salvandum.

317. Tertio obiciunt, quia Sacramentum penitentie est ab iure hominis penitentia facta legitime Sacerdotis, sed neque contrito, neque confessio, neque satisfactione sunt partes hujus absolutionis, ergo & probatur minor, contra dictio ista est *art. 1. de sacramentis in genere. q. 3. art. 1.* & *14. 10.* cum hec sint compita mortalium, mortalium tantum, & non physicam requirunt coniunctionem, quanta scilicet sufficit ad mortalium contactum, & iudicium salvandum.

Bb 2 actus

actus etiam penitentis causare gratiam sacramentalē ex opere
operator, non tamen secundum se confidatos, sed prout elevan-
tur a sacerdotē per pōtestatē clavium ad hoc ut sint partes sacra-
menti, & conferant gratiam.

³¹⁷ Quinque argumenta: quia quamvis est iuris Concilia & Patres ab sollempnitate dicerent, quod actus penitentiae sint materia sacramenti penitentiae, & partes penitentiae; ne sequitur ob id, quod sint materiae intrinsecas pars huius sacramenti, quia obiectum scientie dicitur materia ipsius. & tamen non est materia ex qua; ne in qua, sed circa quam, & consequenter non est aliiquid intrinsecum in ipsiusculo aliquam esse porrexit materia sacramenti penitentiae, quod tamen non sit intrinsecus pars ipsius, sed sola materia circa quam; taliter autem se habent penitentes actus respectu sacramenti penitentiae, quod in fola absolutionis confitit, quia habet pro obiecto, & materia, circa quam

vatur, hominem dispositum; ut requirit, hoc est, qui in integrè pecta sua conetur, & dolet de ipsi, & habet propositum si facientem tempore suo, unde absolitus domini non fuit disposito, non effecit sacramentum regenerationis ipsius ergo, & auctoritate ipsius a latere proficiat sententia soli probata, & ad summum, *plus peccatis esse materia penitentie sacramenti circa quam non vero ex qua, de qua hic disfutatur, ita disfutur Poncii disps. 4, c. 1. cont. 2.*
2. R. quod usque ad consecrationem, nam ipso info. quod dicitur

318 Rcp. negando consequentiam, nam eo ipso, quod dicitur
Conc. & Partes, actus penitentis esse materia sacramenti penitentie,
& partes eius, iam explicari nequeat de materia circa quā dūtatax,
quia haec nunquam ei pars illius, cuius dicitur materia circa quā,
sed necessario intelligi debent de materia ex qua, que necessatio ha-
bet rationem partis, vel elementi, his, vel saltem integralis respectu il-

lius,cus dicitur materia; & sic quando Concilia aliorum sacramentorum in materia assignant, non de materia circa quia loquuntur, sed ex qua simul cum forma et proportionata illa sacramenta constituantur, ita in proposito, quando assignando huius sacramenti materialiam dicunt, esse penitentis actus, debent intelligi de materia ex qua, & non tantum circa quam. Unde quavis ulcero fateamur, ex modo loquendi. Concilium nam enarrat oppositum sententiam incurrere, inquit cum ea sufficienter salvati, quicquid Concilium dicunt de his penitentibus partibus, ut dictum est ab initio q. n. 26 adhuc tamen dicimus, modum loquendi Conciliorum melius salvati in nostra sententia, quam in opposito; Et ad huc fatum, etiam in hoc sacramentum materialiam circa quam assignari debet, hec vero non sunt factus penitentis, sed eius peccata; circa que versatur tam penitentia viris, quam sacramentum, per quatum iustum; deleri potest, ut Sec. docet d. 14 q. 1. 2. & 4, nam materia circa quam semper ordinem dicit ad aliquam actionem, vel motum, ut patet de omni actu vita, & naturali, obiectum enim, vel subiectum, de quo est operatio, & in quo aliquis versatur actus, dicitur materia circa quia talis actus; Quia cum sacramentum penitentie quod omnes ius partes ex actibus confit humanis, sive ipsius penitentis, sive Ministeri, opus est ut obiectum deponatur, circa quod tales versentur actus, & hoc proprium est materia circa quam sacramenti penitentie, quam dicimus, esse peccata per illud delenda; Et planè eum majori proprietate peccata dicuntur materia circa quam sacramenti penitentie, quam materia ex qua remota, ut communiter dici solent, hoc enim loquendo modo significatur, peccata quoque, esse partes huius sacramenti constitutiva, quod non bene sonat ratio, et quia materia p. proxima, five remota semper est pars constitutiva eius, cuius est materia, ut patet in omni composite, sive naturali, sive artificiali, sive in composite animato non tantum in corpus pro altera parte, sed etiam in materia prima illud constitutre dicuntur, & otatio non tantum ex dicti omnibus, sed etiam ex syllabis, que sunt materia, et genera dicuntur constituti, & componi; tecum ergo peccata dicuntur materia circa quam sacramenti penitentie, quam materia ex qua remota.

319 Sexto tanilem obliquant, falem in Scotti sententia hoc fuisse non posse, nam dicit. 14.9.4. in folia absolutione docet, efficiunt sacramenta huius confitentes dum illud definit, quod fit absolutione hominis penitentis facta certis verbis &c. ergo actus penitentiae de mente Doctoris ad eius effectum pertinet non possumus.

Confutatur, modo duffi. 16. q.1. concepsit ut bis negat, actus penitentiae effullo modo duffi. facientes partem; ergo nequeunt ad eius effectum pertinere. Tandem inquit ibi effectum huius sacramentorum, dicit effectus, scilicet laetitia et confortatio.

Rer. Doct. Ibi loqui de hoc sacramento secundum id, quod dicit in recto, quo patet utique in absolutione constitut, dum tamen dicitur absolutionem hominis penitentis, quam inquit actum est, penitentis ad illud pertinere falem in obliquum, quod fecit quando definitor sacramentum, ut sic, quod fit signum sensibile gratiam Dei significans &c. haec definitio, quae est de sacramento secundum id, quod importat in recto, non includit partes materiales constituentes aggregatum, sicut quod fundatur talis relata signi, ita & illa definitio a Scoto significare huius sacramentum, quod fit absolutionis hominis penitentis, non includit actus penitentis, tamquam partes illius, quod importat in resto.

Ad Confirm. patet per idem , negat enim , actus penitentis esse

ARTICULUS TERTIUS.

*uid importetur in recto per Sacramentum Pœnitentiæ, &
quomodo sit definiendum,*

Ermo est de sacramento sumpto pro aggregato ex rebus & verbis, quod est proximum, sed aquatum fundamento, factum est sacramentum, etenim ut notavimus ab initio primi liuius p. 307. ex Scoto *diss. 3. q. 2. s. huc primò sacramentum criter considerari potest, vel ut et quoddam totum ex rebus illibus, & relatione signi confitatur, vel ex parte factum, & fundatur relatio signi, ut et compotuum quadam ex aliis rebus, & verbis, quantum primum dicitur materia, alterum a per quandam proportionem, hic non est sermo de factu memoriante in primo fenuomnes enim concedunt, sacramentum do sumptum importare in recto relationem significacionis mentalis gratia pecuniarum remissione post baptismum commissalem relationem definiri debet, scilicet Sacra mentis in co-
homo modo superius definitur, quod *huiusmodi sensibile gratianus*: Sermo iuris est de sacramento penitentiae ieiudeo*

modo sumptū, scil. pro aggregato ex rebus, & verbis, in quo fundatur significatio sacramentalis ei propria, pro ut ab aliis distinguuntur sacramentis, quid nimis in tali aggregato principaliter, & in recto importanter, & quid in obliquo, ac pro connotato, & quomodo sit definitum eo modo, quo tale aggregatum definiti potest.

In quo p[ro]nto tres sunt modi dicendi. Primus est, quod supponit in recto pro actibus penitentis, componit ob[ligatio]nem, ita Soto 4.d[icit] 15. q[ui] 1.art. t[ame]n quibusdam Thomistis, quod videtur defumus ex ipso nomine Penitentia, nam abfusio non est penitentia, sed folium penitentis dicitur ponere penitentiam, et verò omnes actus penitentis sicut dicuntur in recto, vel aliqui tantum, ad hanc inter se dissident. Secundus modus dicendi est, supponere in recto pro sola abfusione, itatur sacramentum hoc si abfusio à Sacerdote penitentis confessi cum dolore, actus verò penitentis foli importentur in ob[ligatio]ne, ita Scotilla omnes cum Doct. 4.d[icit] 14. q[ui] 4. A[et] 16. q[ui] 1. E. quod etiā sentire videntur D. Bonaventura, & Riccardi, in preuenti, quatenus dicunt, quod confidendo Penitentia, prout est Sacram, supponit pro abfusione. Tertius tandem dicendi modus est, quod hoc sacramentum supponat in recto pro omnibus praeditis, scilicet pro actibus penitentis, & pro abfusione, quod videtur sentire Vafq[ui]n in preuenti dub. 2. & Card. de Lugo dis[putatio]n. 12. f[ab] 3. ubi inquit, hoc sacramentum frequentissime importare in recto non solam abfusione, sed etiam confessionem.

et abstracti ab soluti, & connotati cap. 3d ex Concilij ad chris-
tici ablutio in hoc sacramento principalius importatur, quia in ea
deinceps precipuum hujus sacramenti virtutem habet esse; ergo eccl.
Confirmatur, quia fine aliquo formaliter acti penitentia potest hoc
sacramentum perfici, potest enim fieri fine formalis confessionis cum
solo voto, si adit impotenter, ac etiam fine formalis contritione, sed
solum virtuali, scilicet charitate, & dilectione Dei super omnia; non
quoniam tamen fieri potest sine absolutione formalis; ergo abolutio
principem loci tenet in hoc sacramento, cum finis ea formaliter
tertia sumpta ferenda nequeat, & per consequentem importatur in re
dicto. Quod vero actus est, non potest esse nisi in re.

Quod vero actus penitentis impotentur in obliquo, probatur, quia dictum est loc cit. Infirmit. Log. cap. 3, importari per modum connotati, & in obliquo aliud non est, quam concretum intelligi non posse, nisi ad eum interlectionem aliud cointellegatur, quod datum intelligi ex modo significandi principali est significari, ut ex Scoto deducitur qual. 12. art. 1. sed ita i.e. habent actus penitentis in sacramento penitentia, cum neque haberi conceptus quidditativus, & quietuatus judicij, & sententia iudicis fine acquisitione, &

323 Sed objiciunt, quia illud importatur in recto ab aliquo concreto, quod ex vi nominis datu intelligi; sed ex vi nominis Premitenti, non datu intelligi absolutio; quia absolutione non est penitentia, sed folum penitentia est aqua; nam folum penitentia dicitur ponebita penitentia. Deinde quia si Scottus definit hoc sacramentum, quod fit absolutione homini penitentia, illi definiens quod fit confessio legitime facta in foro penitentia, & abolitione. Iudicis firmata; ut videre est apud Suarez d/su-18, setz. 3. Tandem arguit Card. de Lugo quod importet utrumque in recto, quia hoc sacramentum institutum est a Christo per modum iudicij; iudicium autem humanum utrumque ex quo importat, quia intrinsece, & essentialiter constat non
Meld. in Wm. Sacrae.

293

Resp. maiorem verificari, quando nomen ad significandum compo-
si tu vel ex tota re clementia, vel faltem ex parte suis prin-
cipaliori derivatum est; interdum vero contingit, tale nomen
ex una parte magis nota, sicut principalarior non sit ut dictu est
in x. 308. de baptismo, qui talis a sola ablatione dominatur.
Est eft pars magis nota, sed minus principialis, immo quandoq; ex fu-
fectu definiatur. Urdo qui potius videtur effectus sacramenti,
quam ipsa actio ordinandi; et ibi etiam diximus, Sacramenta hoc
non tantum dici possentibus, sed etiam reconciliatis est ab effectu
ablationis a forma, f; enim appellatur a Trid. scđ. 14.
p. 3. & quandog; etiam confessionis a notori parte materia. Ad
dicto longe melior est definitio hujus Sacramenti a Scoto
aditam per absolutiorem in recto, quam alia tradita per confessio-
nem; quando enim aliquod ex predictis rei definitiis et alio perti-
tus, & talis nature, quod fine illo nunquam posse essentia rei con-
fiteri, tunc aliis vero faltem formaliter sumptis posse confiteri, ut
et proposito de confessione, & cōfiteitione, ut patet ex dictis; tunc
predicant illud dicunt principalias, & primum in rati reundere
per omnia ex extremitate, non per laevitatem.

per omnia ex quo importaret potest res definiri, eo quia sit totu
modum per accidentem, ut est in proposito de factam, sumpto pro
taggetato ex verbis, & rebus, quod est fundamentum significatio
nis facitualis, debet definiti per illud prelatum, quod est pri
palius, & fine quo formaliter sumpto clientia talis definiti nullo
modo confitetur potestatis est autem fola absolutio in casu nostro,
et patet ex dictis. Ad ultimum concedo, hoc sacramentum esse a
lito institutum per modum judicii, ac etiam iudicium huma
num intrinsecus, & essentialiter interfare, non solum ex sententia
iudicis, sed etiam ex actibus judicialibus nego tamen iudicium hu
manum utrumque ex quo importaret principalius enim, & in re
o sententiam iudicis importat, actus vero judicialis solum in
bilico, & minus principalius; neque enim repugnat etiam ex ip
sum arguentis doctrina, aliquam esse partem aliecius concreti, qui
nam per hanc illud non significetur in recto, sed tantum in
bilico, ut p[ro]p[ter]e jam docuerat *le[onardus] precept[us] ab initio*.

324 Dicess illa duo includunt partes intrinsecas, & essentiales; quo utrumq; importatur in recto; id enim est importari in recto, & est essentiale, nam quae importantur in obliquo tantum pertinet per se ad essentiam suam, sed solum tanquam additamentum enim diximus *partem*. Instit. Loc. *tp. 1. c. 3.* cit. connotatum non importatur in obliquo, non ingreditur conceptum rel. velut se pars eius, per motum, sive genere, & differentia, sed velut additum ab extrinsecis, necessarium tam, ut habeatur perfectus in conceptus, & quietutibus ut pater nominem *cōtra*, in cuius definitione hac ratione donavit remanserit *versus* in.

Respondebat ex dictis supra sub nro. 316., in fine primi articuli iuxta questiones, hoc tantum verificari in ente per seu logicis, & metaphysicis, etiam in tali totum componatur ex rebus, ad iden-
tias pertinentibus, vere, & proprie unam habent essentiam, & non
pertinentibus, aet adeo partes eius elementales ambe importantur in recto,
non si ne eventus de toto per accidens, sicut est sacramentum sumptu-
osum, ne aggregato ex rebus, & verbis, cum enim sit totum quoddam per
accidens, collatis ex rebus diversorum generum, potest habere par-
tis ad eum constitutio nes pertinentes, quarum una tantum in recto,
alia in obliquo importetur, ut patet in concisis accidentibus, &
in hujusmodi tesis per accidens, gratia coisimilis, connotatim,
ad tantum in obliquo importatur, non ingredi coepit enim ejus, ve-
ritate per se partem illius, per medium, & il genitus, vel differencie, quia
et pars constitutio nes unum per se cum alia compare, nec phys-
icae metaphysicae, sed tantum unum per accidens, & idea uno pa-
rtis importari in recto, vel in obliquis principiis, & alia in obliquo, &
hunc ambe ad eum essentiam spectare eo modo, quo totum per ac-
cidens unam elementam habent potest, nam in rigore, & metaphysice
quendo unam elementam non habet sed plures.

235 Circa alteram quoniam partem, quomodo hoc sacram fit remedium, non eodem modo ab omnibus definitur. Aliqui de-
finit, quod est remedium a Christo institutum ad conferendum ho-
minali gratiam ut per modum iudicii peccata remittantur. In prima
unctionis parte, scilicet t remedium conferens gratiam a Christo
institutum, convenit hoc sacramentum cum aliis nova legis; In
la parva quod dicitur ad remittendam peccata, convenerit etiam
in baptismo; quod pariter ad tollendam peccata institutum est
cum extrema unctione, quia etiam ad tollendas peccatorum re-
quias dicitur ordinata; per illam denique particularium, per modum
iudicis differt hoc sacramentum ab his, & omnibus, ac in propria
eae determinatur, quia hoc sacramentum peccata remittit per
modum iudicis; in quo peccator & tanquam rerum coram iudice sit,
ab eoque per sententiam absolvitur, & liberatur; ita definit
vera 9.7. sententia et alii Recentioribus. Alii vero definit, quod
entitatis in sacramentum remittit peccata, quia nisi baptismus
missuntur. Ita Soto 4. qd. 1. art. 1. c. 1. cum aliis Thomistis,
de definitio est manca, quia non declarat modum, & quod hoc sac-
mentum peccata remittit post baptismum confirmans & mem-
orans.

per modum judicij, que est particularis, quod hoc sacramentum in propria specie determinatur, ac constitutur; Alii definitum, quod Pænitentia est confititio, quae facta in foro Pænitentia, & absolutione Iudicij formata, ita St. Iust. dyp. 18. sec. 3 cum aliis, que etiam definitione deficit, i. quia ex tribus pænitentibus partibus solam contineat confessionem, cum tamen aliae quoque sint ad eum essentiam, & perfectiorum necessaria, modo jam explicato.

326 Scotus autem dyp. 14. q. 4. ub. A. hoc sacramentum definit, quod est ab absolutione hominis pænitentis facta certis verbis cum debita intentione prolatis a Sacerdote inv. dictione habente ex institutione divina efficaciter significans, absolutionem anima pæcata. Quod definitio, & etiam exactior senseretur debet, quia huius faciens, quidam, ut per omnes causas explicat, etiam illa prima particula absolutionis explicat formam huius sacramenti pro aggregato sumptu, & quia in omnium factis, verba sunt forma, huius explicatur genus verborum, scilicet, absolutionis; illa particula hominis pænitentis materialis explicit causam, quia pænitentis actus sunt materia huius sacramenti, modo superius explicato; aliae duæ particulae, a Sacerdote per institutionem obseruantibus ex institutione divina, causam efficientem explicant, tum ministralem, qui est Sacerdos, tum principalem, qui est Deus, illa particula significans explicat formale per se huius sacramenti, tamen ut sequitur dictum ex Scoto dyp. 3. q. 2. his primis relatio signi ad signatum eti formaliter per se in quocunque sacramentum; ac tandem illa particula absolutionem anima explicit causam finaliam proximam huius sacramenti ergo est definitio data per omnes causas, atque ideo aetatis illius exactior.

327 Confirmatur, quia illa definitio est explicata quoque hoc sacramentum per genus, & diff. etiam, nam absolutio est quid communum,

si quidem in communis pertinet ad quemcumque Iudicem in suo foro;

differencia vero adhuc illam contrahunt ad forum Ecclesie interius, & ad pænitentiam; prima differentia est hominis pænitentis, per quam hoc sacramentum distinguuntur ab absolutione facta in

judicio humano, in quo non attenditur pænitentia rei, sed innocencia; secunda differentia est facti certis verbis, per quam forma verborum designatur, quibus debet utri sacerdos in tali absolutione.

Tertia particula est a Sacerdote, per quam indicatur, quis sit huius sacramenti Minister, & quae debet habere conditiones. Quarta particula est, ex institutione divina efficaciter significans absolutionem anima pæcata, per quam significatur, quod huius sacramenti, & ad rem spectabilis genera, ad unitatem aetatis per se requiritur vel similitudo, vel copositio rerum ejusdem generis, ut patet 5. Metaph. c. de Uno, quia unum per se ex per se actus, & per se potest laudare de-

328 Postremo, sacramentum pænitentie five pro formaliter spectetur, & ut eius per se unum, five secundum esse materiale tantum, five adhuc secundum esse formale, & materiale simul, prefigendis ab hoc, & illo individuo, non est unum genere, sed tantum specie. Ratio est, quia pro formaliter est signum remissio peccatorum post baptismum communis forum, hoc aeternum, quod est esse remissio efficaciter peccatorum post baptismum, non est efficiens illud in plures species, ergo sunt talia ratione est unum tantum specie; Si vero sumatur pro materiali tantum, & etiam pro aggregato ex materiali, & formaliter, id est, ex rebus, & significativa, neque in hunc pluribus sub se habet ag- regatorum species, sed tantum pluram individua, quodlibet enim aggregate ex actibus pænitentis, absolutione, & relatione signi etiatis, ergo etiam illa aggregata erunt specie diversa, & que ideo ratione sacramentorum significacionis sacramentalis unum sacramentum pænitentia specie aliud distinguuntur, unde in tota sua amplitudine sumptu erit unum unitate generica. Rely. quod si cut panis & vinum, licet specie distin- tamen ut conseruat in Eucharistia, non faciunt aggregata specie diversa ex rebus sacramentalibus, & significativa, neque in proprie- tate est, & attributo specie differentia, tamen speciat, ut requiri ad sacramentum pænitentia, earum diversitas specie, quod hoc omnino acciden- titer, & materialiter se habet, quia Christus dolorem invenit, inde odium, ac disponentiam peccatorum pro hoc sacramentum, præ- cidentem, a contritione perfecta, & imperfecta, unde contritus non dicitur recipere sacramentum specie diversum ab illo qui tan- tum cum attritione ad hoc sacramentum accedit, ut recte bran- chus connotaret actus, et enim iudicium, quod accipit accidens, dolo- rosum supponit, & preparationem ad fatigandum.

Ad Cor. negatur minor dicatur enim absolutione pænitentis fa- cienda certis verbis efficaciter significans, quod item locutus, ac si di- sceretur in recto, quod fit absolutione significans gratiam peccati remissivam, alia vero habent rationem differentia, ut explicatum est.

Ad ultimum patet per idem, nam definitor per relationem signi, & per absolutionem actus pænitentis comprehendens, quo pacto est sacramentum talis relationis, & talem significacionem sacramentalis specificat, ut aliorum sacramentorum significacione distinguitur. Et ita praesertim definitum erat, quia ut dictum est ab initio huius articulis sub num. 237, hic non definit sacramentum pænitentia, præcisè pro formaliter sumptu, ut significat gratiam peccati remissivam post baptismum communis, sed etiam pro aggregato ex rebus, & verbis, in quo fundatur significatio sacramentalis ei propria, prout ab aliis distinguuntur sacramenta.

329 Ex dictis deduci potest illius quasi resolutio. An sacramentum pænitentia sit unum, & qua unitate? Nam si sumatur pro formaliter in ratione signi est unum, per se ut deducitur ex Scoto dyp. 3. q. 2. Hic primo est dyp. 16. q. 1. E. quia sub talia ratione constat ex quasi praesertim videndum est in presenti, quodnam ex illis habeat rationem materia, & quodnam rationem forma.

ARTICULUS PRIMUS.

Quoniam sit huius Sacramenti Materia.

337 Pro resolutione quoniam recolendum est ex dictis disp. 1.

P de sacramentis in genere, materiam sacramentorum duplēcēt, & proximam, materia remota sacramenti, circa quam veratur materia ejusdem proxima ut dictum est ab initio articulū sed materia proxima huius sacramenti sunt actus penitentis ex precedenti affecto, qui versatur circa peccata, tanquam circa materialem defensionem; ergo peccata sunt materia remota sacramenti penitentis. Deinde quod sunt peccata tantum actualia post baptismum communis, probatur, quia peccatum originale, & actualia ante baptismum communis colluntur per ipsum baptismum, ut ex Trident. deducitur dyp. 14. c. 1. & 2. ubi dicitur, penitentia sacramentum institutum est ad reconciliandos fideles post baptismum lapsos; Et ratio est, quia iudicis sententia non potest validiter fieri nisi in eos, & circa eis in qua jurisdictione habet, at Sacerdos jurisdictionem tantum habet in eos, qui in Ecclesiâ per janum baptismi sunt ingredi, & eis proinde in ea tantum peccata post talem ingressum committit, peccatum autem originale, aut etiam actualia ante baptismum communis non subiecta jurisdictioni, aut iudicium Ecclesie cum hominibus ea commisit, non est subiectus Ecclesie, & Ecclesia non iudicet de illis, qui non sunt subiecti iuxta illud 1. Corinth. 5. quid nabi de istis qui foris sunt? Tande, quod huiusmodi peccata post baptismum communis melius dicantur materia circa quam, quam materia remota ex qua, patet ex dictis q. pr. acc. ar. 2. sub n. 234 nam materia quoque remota est pars constitutiva eius cuius est materia, ut patet in omni composito tam naturali, quam artificiali, ac etiam in aliis sacramentis, ut patet de aqua in sacramento Baptismi, & oleo benedicto in extrema Unctione; at peccata nunquam hoc sacramentum constitutit, & ideo non recte ejus materia appellari etiam remota, si per hanc intelligatur materia ex qua, sed tantum quatenus sunt materia circa quam veratur hoc sacramentum, sicut medicina circa vulnera, ut etiam Brane, noravit dyp. 17. ar. 2. & Coninkeb. dyp. 4. dub. 3.

340 Tertio dicendum est, quod omnia peccata actualia post baptismum communis sunt huius sacramenti materia cum hoc determinante, quod mortalitate sunt materia necessaria, venialia vero tantum, sed etiam communis, & Scotti dyp. 17. q. 5. in fine, & habetur ex Concil. Trid. dyp. 14. c. 5. & ratio est, quia peccata venialia a fidei commissâ vere sunt peccata, ut suppono, & post baptismum communis, sed omnia ralia peccata sunt huius sacramentis materia, ut contra ex precedenti affecto.

Confirmatur, quia illa est materia huius sacramenti remota, circa quam veratur materia proxima, qui sunt actus penitentis, sed illa circa venialia verai possunt, ergo haec quoque huius sacramentis materia esse possunt. Tadem quod mortalitate sunt materia necessaria, & venialia tantum sufficiunt, probatur, quia Trid. loc. cit. inquit, peccata venialia in confessione omni potest abesse peccato, non autem mortalia; Tunc quia sacramentum hoc est necessarium post nausfragium, haec enim ratione dicitur a Patribus secunda tabula post nausfragium, sed fidelis, quod sola peccata mortalita nausfragium inducit, non autem venialia, quia cum gratia sanctificante sunt compotibilia; ergo sola mortalita sunt materia huius sacramentis necessaria, non vero venialia, sed tantum sufficiens, & hoc etiam verum est de mortalitate per contritionem temeris, adhuc enim debent suffici absolutioni sacramentali, & ideo non nisi in voto sacramenti diebantur remitti.

Dices, quando Christus dedit Sacerdotibus potestatem absolvendi peccata verbis illis, quorum remissoris peccata &c. vel inclusivae venialia, vel non; si non ergo non dedit ei potestatem ab his absolvendi, atque ideo non erit apta confessio materia; si inclusivae, ergo sicut proprieas fideles obligavit ad confitenda mortalitate, & dedit potestatem Sacerdotibus ea retinendi, ita etiam de venialibus. Rely. cum Averia q. 20. sec. 2. Christum in potestate remittiendi peccata, quam constitut Sacerdotibus, inclusivae utique etiam venialia, sed non ob id fideles obligavit ad eorum confessioem, & verba Christi in sensu distributivo accidens accipi debere pro hoc duplice peccatorum genere, ut illa peccata, quorum remissio est necessaria, cadat sub materia debita, ac necessaria, alia vero, quorum remissio non est necessaria, cadat sub materia libera, Inclusivae potest esse retinendi peccata Sacerdotibus data potest quoque super venialia cadere, quatenus potest Sacerdos denegare eorum absolutionem homini non disposito, sine qua absolutione adhuc homo salvatur ordo illarum partium ad invicem, nam Minister de actibus penitentis præter ipsius memoriam habens super eos verba proferunt, & illi actus per speciem representantur, sicut ut tunc verba proferuntur, & faciant unum cum eis moraliter, quantum sufficit ad huius sacramenti constitutionem.

341 Secundo Dicendum est, materia remota huius sacramenti sunt tantum peccata actualia post baptismum communis, & vel potius materia remota huius sacramenti sunt peccata actualia penitentis, quatenus sunt materia, circa quam veratur, sicut medicina circa vulnera. Conclusio est Scoti dyp. 4. q. 5. ad 3. & communis in omni Schola, & probatur, quia materia remota huius sacramenti, quod per modum iudicem emendativi fuit institutum, est illa, quae est materia iudicij sed materia remota iudicij sunt crimina delinqentis offendenda, ergo materia remota huius sacramenti sunt peccata penitentis; Tunc quia illa est materia remota aliquis sacramenti, circa quam veratur materia ejusdem proxima ut dictum est ab initio articulū sed materia proxima huius sacramenti sunt actus penitentis ex precedenti affecto, qui versatur circa peccata, tanquam circa materialem defensionem; ergo peccata sunt materia remota sacramenti penitentis. Deinde quod sunt peccata tantum actualia post baptismum communis, probatur, quia peccatum originale, & actualia ante baptismum communis colluntur per ipsum baptismum, ut ex Trident. deducitur dyp. 14. c. 1. & 2. ubi dicitur, penitentia sacramentum institutum est ad reconciliandos fideles post baptismum lapsos; Et ratio est, quia iudicis sententia non potest validiter fieri nisi in eos, & circa eis in qua jurisdictione habet, at Sacerdos jurisdictionem tantum habet in eos, qui in Ecclesiâ per janum baptismi sunt ingredi, & eis proinde in ea tantum peccata post talem ingressum committit, peccatum autem originale, aut etiam actualia ante baptismum communis non subiecta jurisdictioni, aut iudicium Ecclesie cum hominibus ea commisit, non est subiectus Ecclesie, & Ecclesia non iudicet de illis, qui non sunt subiecti iuxta illud 1. Corinth. 5. quid nabi de istis qui foris sunt? Tande, quod huiusmodi peccata post baptismum communis melius dicantur materia circa quam, quam materia remota ex qua, patet ex dictis q. pr. acc. ar. 2. sub n. 234 nam materia quoque remota est pars constitutiva eius cuius est materia, ut patet in omni composito tam naturali, quam artificiali, ac etiam in aliis sacramentis, ut patet de aqua in sacramento Baptismi, & oleo benedicto in extrema Unctione; at peccata nunquam hoc sacramentum constitutit, & ideo non recte ejus materia appellari etiam remota, si per hanc intelligatur materia ex qua, sed tantum quatenus sunt materia circa quam veratur hoc sacramentum, sicut medicina circa vulnera, ut etiam Brane, noravit dyp. 17. ar. 2. & Coninkeb. dyp. 4. dub. 3.